Fundusze Europejskie

PPKR- OBSZARY WIEJSKIE

Departament Programów Regionalnych MFiPR

22 października 2026 r.

Wsparcie obszarów wiejskich w PPKR – główne zasady

- Wsparcie obszarów wiejskich było i jest jednym z **kluczowych elementów polityki regionalnej.**
- Wsparcie obszarów wiejskich musi zostać **zaprogramowane** i będzie **monitorowane.**
- Wsparcie obszarów wiejskich **nie może ograniczać** się wyłącznie do OSI *Obszary w odniesieniu do których zidentyfikowano największe ryzyko utraty żywotności w wyniku niekorzystnych procesów demograficznych* (wyznaczonych w Rekomendacjach MFiPR).
- Konieczne jest uwzględnienie **różnorodności** obszarów wiejskich i dostosowanie wsparcia do ich specyfiki.
- Rural target będzie realizowany w ramach **krajowych i regionalnych rozdziałów** PPKR. Konieczna **partnerska współpraca** pomiędzy regionami i resortami.

Wsparcie obszarów wiejskich

B.3 Wsparcie dla obszarów zmarginalizowanych

B3.I 1 poziom regionalny

Inwestycja 1. Program wsparcia rozwoju przedsiębiorczości na obszarach zmarginalizowanych.

Przeznaczony na wsparcie MŚP na obszarach korzystających z lokalnych zasobów - pracy, środowiska, potencjału turystycznego. Dodatkowo możliwe wsparcie infrastrukturalne i dostępu do usług, powiązane z inwestycją (zachęty).

- Forma wsparcia: instrumenty finansowe

B.3 Wsparcie dla obszarów zmarginalizowanych

Inwestycja 2 Regionalne programy budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (wraz z towarzyszącymi działaniami edukacyjno-szkoleniowymi) na obszarach wiejskich i miastach o najniższych wskaźnikach w zakresie dostępu do wodociągów, kanalizacji i systemów oczyszczania ścieków.

POWIĄZANIE

C5.Inwestycja 3 (MKiŚ) Inwestycje w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

(a) Działania inwestycyjne na podstawie zaktualizowanego programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Dodatkowe działania w zakresie modernizacji i (łączenie gminnych systemów zaopatrzenia w wodę, rozwój rezerwowych ujęć wody oraz rozbudowy sieci wodociągowej na terenach zwartej zabudowy (poza obszarami wiejskimi i miejskimi wspieranymi w B.3), w tym dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia w wodę wykorzystanie alternatywnych źródeł zaopatrzenia w wodę) i budowa nowych ujęć wody. Realizowane będą duże inwestycje o największym efekcie, przyczyniające się do realizacji celów Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz Dyrektywy w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

(b) Gospodarka ściekowa. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej wraz z towarzyszącymi działaniami edukacyjno-szkoleniowymi na obszarach aglomeracji wynikających z KPOŚK (poza obszarami wiejskimi i miejskimi wspieranymi w B.3). Dotyczy inwestycji związanych z dostosowaniem do wymogów dyrektywy ściekowej.

Wsparcie obszarów wiejskich

B.3 Wsparcie dla obszarów zmarginalizowanych

Inwestycja 3. Wspieranie poprawy do usług społecznych oraz lokalnych inicjatyw promujących i stymulujących rozwój aktywności społecznej w tym m.in poprzez kulturę, turystykę, kreatywność, aktywność fizyczną i współpracę różnych lokalnych podmiotów na obszarach wiejskich i małych miastach - zarówno tworzenie usług wspierających aktywność społeczną, wsparcie dostępu do nich jak i modernizacja towarzyszącej infrastruktury bazującej na walorach lokalnych.

POWIĄZANIE

B1 Inwestycja 7. – poziom krajowy (MRPiPS)

Tworzenie miejsc opieki w formie dziennego opiekuna w szczególności na obszarach tzw. Białych plam (na bazie programu rządowego Aktywny dzienny opiekun w gminie)

Wsparcie obszarów wiejskich

B.3 Wsparcie dla obszarów zmarginalizowanych

Inwestycja 4. Wsparcie realizacji inicjatyw lokalnych LGD w formie RLKS, w tym LEADER oraz rybackich grup działania, głównie na obszarach wiejskich oraz w małych miastach, a także na obszarach związanych z rybactwem i akwakulturą, w szczególności wykazujących deficyty w zakresie aktywności społecznej. Zakres możliwego wsparcia do ustalenia w powiązaniu z działaniami realizowanymi z poziomu regionalnego i krajowego. System koordynacji włączający MFIPR i MRIRW (w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i rybackich).

WAŻNE

Konieczne dostosowania zasad i zakresu funkcjonowania LEADER/RLKS do architektury PPKR

Ustalenie wykorzystania LEADER/RLKS w poszczególnych regionach.

Prace w ramach Podkomitetu ds. RLKS: przegląd projektów rozporządzeń UE 2027-2034 i obecnie obowiązujących przepisów i dokumentów krajowych; zmiany w zasadach oceny i wyboru operacji oraz grantów mających na celu udrożnienie procesu.

Wsparcie obszarów wiejskich

B.3 Wsparcie dla obszarów zmarginalizowanych

Reforma B3.R1 (MI)

Wprowadzenie zmian ustawowych ukierunkowanych na zaadresowanie problemu wykluczenia transportowego, w tym zmiana ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

B3.Inwestycja 5 (Regiony)

Wsparcie dla działań inwestycyjnych i organizacyjnych zmniejszających wykluczenie komunikacyjne, prowadzonych na poziomie gmin, powiatów i OF

[Ukierunkowanie terytorialne: obszary o najniższej dostępności komunikacyjnej na poziomie powiatów/OF]

POWIĄZANIE

Kierunek B1 Przyśpieszenie rozwoju zmian strukturalnych w szczególności w regionach mniej zamożnych **Inwestycja 3** (poziom regionalny) Wsparcie dla rozbudowy i modernizacji infrastruktury transportowej o znaczeniu regionalnym zgodnie z RSDT na podstawie zaktualizowanych RPT: zakup taboru autobusowego i szynowego dla przewozów regionalnych, rozbudowa sieci węzłów przesiadkowych, przystanków, infrastruktura ładowania.

Wsparcie obszarów wiejskich

B.3 Wsparcie dla obszarów zmarginalizowanych

B3.Inwestycja 6 (poziom regionalny)

Wsparcie (infrastrukturalne, organizacyjne, kompetencyjne) dla całej społeczności szkolnej w tym szkół małych lub szkół i placówek, które osiągają najniższe wyniki w egzaminach, m.in poprzez:-dofinansowywanie zajęć edukacyjnych,–rozwój kompetencji kadr, wsparcie dla mobilności edukacyjnej uczniów i kadry, dodatkowe wsparcie nauczycieli w postaci zachęt finansowych, w tym finansowania zakwaterowania.

Ukierunkowanie terytorialne: obszary o najniższym poziomie nauczania na poziomie podstawowym i ponadpostawowym wyznaczone na poziomie gmin/ powiatów/OF .

Wsparcie obszarów wiejskich

B.3 Wsparcie dla obszarów zmarginalizowanych

B3.Inwestycja 7 (poziom regionalny)

Zwiększenie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej w wymiarze terytorialnym, infrastrukturalnym i informacyjno-komunikacyjnym w szczególności poprzez: inwestycje służące zwiększaniu dostępności podmiotów leczniczych dla osób ze szczególnymi potrzebami (...); działania na rzecz poprawy dostępności doświadczeń opieki zdrowotnej na obszarach wiejskich oraz w mniejszych miejscowościach (...), wzmacnianie roli POZ poprzez rozwój kompetencji i zakresu działań lekarza POZ, pielęgniarki oraz położnej; wsparcie opieki środowiskowej (...), wzmocnienie opieki zdrowotnej w placówkach oświatowych

Wsparcie obszarów wiejskich

Priorytet 3 Transformacja energetyczna, odporność i bezpieczeństwo

Kierunek C 4 racjonalna gospodarka zasobami i redukcja zanieczyszczeń

Inwestycja 4 (poziom regionalny)

Wsparcie finansowe w wykonaniu nowych pokryć dachowych w związku z usunięciem starych dachów zawierających azbest; usuwanie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z: budynków jednorodzinnych i gospodarskich, dużych obiektów budowlanych, obiektów budowlanych, obiektów użyteczności publicznej oraz oczyszczanie terenów nieruchomości, oczyszczanie terenów byłych zakładów produkujących wyroby azbestowe, budowanie składowisk przyjmujących odpady zawierające azbest.

Odbiorcy wsparcia: m. in. rolnicy, osoby fizyczne i przedsiębiorcy.

Wsparcie obszarów wiejskich

Priorytet 3 Transformacja energetyczna, odporność i bezpieczeństwo

Kierunek C 5 Zwiększenie odporności na zmiany klimatu i odbudowa ekosystemów

Inwestycja 2 (poziom regionalny)

Wsparcie inwestycyjne dla różnych działań związanych z zrównoważoną gospodarką wodną, w tym przywracanie rzek i kanałów do stanu swobodnego przepływu oraz przywracanie funkcji naturalnych równin zalewowych, rozwój małej i naturalnej retencji, renaturyzacja wodnych siedlisk przyrodniczych i terenów zalewowych, ochrona i odtwarzanie mokradeł i torfowisk (w tym system zachęt dla rolników) i opracowanie inwentaryzacji przyrodniczych i rolniczych oraz modeli hydrologicznych; rozszerzenie stosowania stref buforowych wzdłuż cieków wodnych w celu ograniczenie spływu zanieczyszczeń z obszarów rolniczych do wód powierzchniowych; zabezpieczenie terenu i istniejącej infrastruktury oraz mieszkańców przed stratami powodziowymi, realizowanie działań technicznych wzmocnienie retencji górskiej opartej na NBS, a także rozwiązania przyczyniające się do redukcji zasolenia wód, w tym o inwestycje w instalacje odsalające oraz zbiorniki retencyjno-dozujące. Dodatkowo działania na rzecz wzmocnienia kadr.

Niezbędna koordynacja przez MKiŚ i MRiRW.

Wsparcie obszarów wiejskich

Priorytet 3 Transformacja energetyczna, odporność i bezpieczeństwo

Kierunek C 1 Rozwój nisko i zeroemisyjnych mocy wytwórczych

Inwestycja 1 (poziom krajowy - MKiŚ) Wsparcie dla strategicznych sektorów produkcji OZE o dużych mocach (biogaz, biometan, instalacje hybrydowe) oraz wsparcie budowy instalacji do produkcji wodoru odnawialnego, w tym infrastruktury towarzyszącej ze szczególnym uwzględnieniem magazynów energii; działania komplementarne w lokalne źródła na poziomie regionalnym. Jako element tej inwestycji działania ogólnokrajowe podnoszące świadomość i akceptację dla rozwoju OZE, jak i doradztwo w zakresie możliwości uzyskania wsparcia.

POWIĄZANIE

C1 I3 Inwestycje w OZE wykorzystujące lokalne potencjały uzupełniające wsparcie prowadzone na poziomie krajowym

Priorytet 2 Spójność wewnętrzna

Kierunek B3 Wsparcie dla obszarów zmarginalizowanych

Inwestycje	Reformy	Główne powiązania w kontekście OW
I 1. Program wsparcia rozwoju przedsiębiorczości **[reg]**		
I 2. Regionalne programy budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej **[reg]**		C5 I 3 Inwestycje w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej **[kraj – MKiŚ]**
I 3. Wspieranie poprawy do usług społecznych oraz lokalnych inicjatyw promujących i stymulujących rozwój aktywności społecznej **[reg]**		B1 I 7. Tworzenie miejsc opieki w formie dziennego opiekuna w szczególności na obszarach tzw. Białych plam (na bazie programu rządowego Aktywny dzienny opiekun w gminie) **[kraj – MRPIPS**]
I 4. Wsparcie realizacji inicjatyw lokalnych LGD w formie RLKS, w tym LEADER oraz rybackich grup działania **[reg]**		
I 5 Wsparcie dla działań inwestycyjnych i organizacyjnych zmniejszających wykluczenie komunikacyjne, prowadzonych na poziomie gmin, powiatów i OF **[reg]**		B1 I3 Wsparcie dla rozbudowy i modernizacji infrastruktury transportowej o znaczeniu regionalnym zgodnie z RSDT na podstawie zaktualizowanych RPT **[reg]**
	R 1. Wprowadzenie zmian ustawowych ukierunkowanych na zaadresowanie problemu wykluczenia transportowego **[kraj – MI]**	
I 6. Wsparcie (infrastrukturalne, organizacyjne, kompetencyjne) dla całej społeczności szkolnej w tym szkół małych lub szkół i placówek, które osiągają najniższe wyniki w egzaminach **[reg]**		
I 7. Zwiększenie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej w wymiarze terytorialnym, infrastrukturalnym i informacyjno-komunikacyjnym **[reg]**		

Priorytet 3 Transformacja energetyczna, odporność i bezpieczeństwo

Kierunek	Inwestycje	Główne powiązania w kontekście OW
C 4 racjonalna gospodarka zasobami i redukcja zanieczyszczeń	I 4. Wsparcie finansowe w wykonaniu nowych pokryć dachowych w związku z usunięciem starych dachów zawierających azbest **[reg]**	
C 5 Zwiększenie odporności na zmiany klimatu i odbudowa ekosystemów	I 2 Wsparcie inwestycyjne dla różnych działań związanych z zrównoważoną gospodarką wodną **[reg + koordynacja MRiW i MKiŚ]**	
C 1 Rozwój nisko i zeroemisyjnych mocy wytwórczych	Wsparcie dla strategicznych sektorów produkcji OZE o dużych mocach (biogaz, biometan, instalacje hybrydowe) **[kraj – MKiŚ]**	C1 I3 Inwestycje w OZE wykorzystujące lokalne potencjały uzupełniające wsparcie prowadzone na poziomie krajowym **[reg]**

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę